

[Pia Dahl]

gøre det muligt for en familie at leve for én indtægt i stedet for som nu, hvor en familie skal leve af to halve indtægter. I dag leverer en familie vitterlig 16 timers arbejde, hvor man i gamle dage, som det hedder, arbejdede måske 10-12 timer, hvis det gik rigtig slemt til.

Jeg tror godt, familierne ved, hvad de skal spise. Jeg tror godt, de ved, at det er usundt at ryge, men stress og jag forhindrer dem simpelt hen i at træffe de sunde valg.

Jeg vil gerne bede ministeren svare mig på, om hun mener, jeg har ret i disse betragtninger, og i givet fald, hvad regeringen agter at gøre ved netop dette forhold. Viden alene motiverer ikke altid til handling.

Bortset herfra finder vi regeringens forebyggelsesprogram vigtigt, og vi synes som sagt også, at det på visse punkter er ganske godt.

Jeg vil godt lige citere fra dokumentationsdelen, hvad angår psykiske lidelser. Der står, at vi ikke ved så meget om det, men der står dog alligevel, at der er visse essentielle behov, som det er vigtigt at opfylde, hvis vi skal forebygge psykiske lidelser. Der står f.eks.: »Behovet for gode menneskelige kontakter«, og der står specielt: »Særlig velkendt er børns behov for voksenkontakt«. Jeg ville ønske, der havde stået »forældrekontakt«; det gør der ikke. Der står: »behovet for meningsfuld beskæftigelse«, og der står: »behovet for variation i oplevelser og aktiviteter«. Der står også, at livsvilkårene har en central betydning for psykisk sundhed kontra sygdom og især, at det sociale netværk spiller en altafgørende rolle.

Jeg kunne blive ved at citere fra denne bog i det uendelige. Jeg synes, alle disse ting peger tydeligt i retning af, at det er vores familier, der skal styrkes. Det er i familierne, der skal være overskud og kræfter til at tage sig af hinanden, fordi det nok dybest set er det, vi har fået hinanden til, og det er vel også dybest set derfor, vi sidder her. Det er for at hjælpe hinanden.

Kirsten Lee (RV):

Det bør være ethvert samfunds mål at undgå, at sygdom i ordets brede betydning overhovedet opstår. Det kan ske gennem forebyggelse af de store folkesygdomme.

Forebyggelse er et forsømt område inden for sundhedssektoren. I Det Radikale Venstre har vi den opfattelse, at det er nødvendigt politisk at opprioritere den forebyggende indsats, og

jeg vil gerne sige tak til sundhedsministeren for redegørelsen.

Der er noget paradoksalt i, at den sydafrikanske læge, der foretog den første hjertetransplantation, var på forsiden af alverdens aviser og dameblade. 5.000-6.000 hjertetransplantationer er vel foretaget til dato i hele verden. Men millioner og millioner af børn verden over er reddet fra død og handicap ved vaccination mod mæslinger og røde hunde. Ingen husker navnet på de mennesker, der opfandt de vacciner.

Gennem de seneste måneder har landet stået på den anden ende i anledning af 60, måske 80 hjerte-/levertransplantationer om året. Da vi som det næstsidste land i verden indførte vaccination af børn mod mæslinger og røde hunde, skete det for at beskytte 50.000 børn mod alvorlige følgetilstande, fordi vi var nogle, der politisk tog affære. Der var såmænd aldrig et pip fra lægerne i aviserne i den anledning.

Der er noget galt, når vi bruger 92-93 pct. af midlerne i sundhedssektoren til behandling af sygdomme og skader. Vi bruger kun 7-8 pct. til at forebygge, at sygdom opstår. Og når man så yderligere ved, at ca. halvdelen af forebyggelsesmidlerne bliver brugt til tænder, kan man med rette spørge, om vi prioriterer rigtigt.

Vi kan ikke med al vores moderne behandlingssuperteknologi behandle os ud af skaderne. Behandlingsresultater for kræft er utilfredsstillende, men mange kræftformer kan forebygges. Der er således ingen grund til, at næsten 9.000 mennesker dør hvert år her i landet som følge af tobaksmisbrug og en stor del af dem på grund af lungekræft og andre kræftformer. Disse dødsfald kan undgås.

Fru Tove Lindbo Larsen var inde på, at vi skulle øge oplysningen. Jeg vil gerne minde fru Tove Lindbo Larsen om, at der da vist ikke er nogen i dette Folketing, der ikke er oplyste, og alligevel har fru Tove Lindbo Larsen vel som jeg observeret rygerne på sidefløjen under de store debatter. Og vi har også i Det Radikale Venstre konstateret, at fru Tove Lindbo Larsens parti ikke var enig om at støtte vort lille forslag om røgfri miljøer i sin tid – et forslag med et klart sundhedspolitisk forebyggende sigte.

De fysiske, psykiske og sociale komplikationer, som 200.000-300.000 mennesker får på grund af alkoholmisbrug, lader sig også kun